

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #268

**ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2002-2023:
ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ, ΟΙ ΝΙΚΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Μια πολύ πρόωρη
και άδικη απώλεια...

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ Θάνης, γυμναστής, χοροδιδάσκαλος, ερασιτέχνης μουσικός και ένας καλός φίλος και σύντροφος για πολύ κόσμο στην Πρέβεζα και αλλού, πέθανε πρόωρα και γρήγορα, στα 57 του χρόνια.

<https://typos-i.gr/article/mia-poly-prowrh-kai-adikh-apwleia>

2 Μια φουσκωτή
εγκατάσταση και
μια πολιτιστική δράση

ΘΕΑΤΡΟ, μουσική, ποίηση και εικαστικές τέχνες σε μια φουσκωτή αρχιτεκτονική εγκατάσταση με την ονομασία «Rezize», στο πάρκο Λιθαρίτσια τη Δευτέρα 25 Σεπτεμβρίου, στις 20:00.

<https://typos-i.gr/article/mia-foyskwth-egkatastash-sta-li8aritsia-kai-mia-politistikh-drash>

3 Γιάννενα:
Η πολιτιστική ατζέντα
της εβδομάδας

Η ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ατζέντα της εβδομάδας (25 Σεπτεμβρίου-2 Οκτωβρίου) στα Γιάννενα, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις που έχουν γίνει.

<https://typos-i.gr/article/giannena-h-politistikh-atzenta-ths-ebdomadas-25-septembrioy-2-oktwbrioy>

4 Ο Παναγιώτης
Παπουτσής μιλάει
για τη Φωτομετρία

<https://typos-i.gr/article/h-fwtometria-apo-ta-giannena-ws-thn-arl>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»**.

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

Οι «25+1
ρετρό
ιστορίες»

ΚΑΙ
«Οι «αποστάτες»
τα ρέντζελα και
οι δήμαρχοι»

Οι δύο
εκδόσεις
του Τύπου
Ιωαννίνων
και της
ΣΧΗΜΑ
ΚΟΙΝΣΕΠ
είναι ξανά
εδώ, στα
βιβλιοπωλεία
των
Ιωαννίνων

Άνω και Κάτω Πεδινά: έναν «κρύος τόπος»

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

Ανω Πεδινά και Κάτω Πεδινά: Δύο από τους παλιότερους οικισμούς του Ζαγορίου, που τα χωρίζει ένα οροπέδιο. Τα χωριά αυτά αναφέρονται ήδη από το 1361 σε χρυσόβουλο του δεσπότη Συμεών Παλαιολόγου του Σέρβου προς τον Ιωάννη Τσάφα Ουρσίνο Δούκα. Αναφέρονται, ωστόσο, με την παλιά τους, σλάβικη ονομασία: Άνω Σουδενά και Κάτω Σουδενά. Τρεις αιώνες μετά, τον 17ο αιώνα, σε μια ενθύμηση, εντοπίζεται και ο τύπος «Στουδένα». Ο λόγιος του 19ου αιώνα Ιωάννης Λαμπρίδης αναφέρει ότι «τα χωριά Άνω και Κάτω Σουδενά μέχρι του 1634 ελέγοντο Στουδένα...». Μάλιστα, ο Λαμπρίδης δίνει την ερμηνεία του ότι «Στουδένα» σημαίνει «τόπος κρύος». Ο ρωσογερμανός γλωσσολόγος Max Vasmer αναφέρει επίσης ότι ο τύπος «Στουδενά» προέρχεται από σλάβικη λέξη που σημαίνει «ψυχρός». Την περίοδο 1926-1928, τα Σουδενά απέκτησαν ελληνικό όνομα. Ήταν μια ακόμη περίοδος μαζικής μετονομασίας οικισμών της Ελλάδας, με τα αλλόφωνα τοπωνύμια να εξαφανίζονται από τον χάρτη. Μόνο εκείνα τα χρόνια, έγιναν από 2.500 μετονομασίες στην Ελλάδα.

Η πρώτη ελληνική ονομασία των χωριών αυτών ήταν: Άνω και Κάτω Κάμπος. Αυτό το τοπωνύμιο άντεξε μόλις έναν χρόνο. Το 1929 ήρθαν τα Άνω και Κάτω Πεδινά. Ωστόσο, πολλοί Ζαγορίσιοι χρησιμοποιούν, μέχρι σήμερα, την παλιά ονομασία των χωριών: Άνω και Κάτω Σουδενά. Πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την οθωμανοκρατία, ιδίως από τον 16ο αιώνα και μετά, τα δύο αυτά χωριά παρουσίαζαν ιδιαίτερη άνθηση, λόγω του κάμπου τους. Σύμφωνα με φορολογικό κατάστιχο του 1564, στα Άνω Πεδινά υπήρχαν 4 συνοικίες με 81 οίκους. Η παραγωγή αφορούσε το λινάρι, τα δημητριακά, τις ζωοτροφές, τον μούστο, τα μελίσιμα, τα καρύδια, τα κηπευτικά και τα οικόσιτα παραγωγικά ζώα. Όσον αφορά τα Κάτω Πεδινά, το 1564 καταγράφηκαν 70 οίκοι ενώ η παραγωγή ήταν σχεδόν ταυτόσημη με αυτήν των Άνω Πεδινών.

ΠΗΓΕΣ:

Κώστας Ευ. Οικονόμου, «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική Εξέταση», Ιωάννινα, 2002
Στέφανος Μπέττης, «Ονοματολογία των χωριών του νομού Ιωαννίνων», Ιωάννινα, 1996

Τα χωριά αναφέρονται ήδη από το 1361 σε χρυσόβουλο του δεσπότη Συμεών Παλαιολόγου του Σέρβου προς τον Ιωάννη Τσάφα Ουρσίνο Δούκα. Αναφέρονται, ωστόσο, με την παλιά τους, σλάβικη ονομασία: Άνω Σουδενά και Κάτω Σουδενά

Ο αυτοδιοικητικός 21^{ος} αιώνας της Ηπείρου και οι αντιστοιχίες με τις βουλευτικές εκλογές

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Η επόμενη Κυριακή, θα είναι η πέμπτη εκλογική για την αυτοδιοίκηση, στα Γιάννενα, μέσα στον 21^ο αιώνα. Σήμερα, ανατρέχουμε σε μια ενδιαφέρουσα αναλογία: τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών που προηγήθηκαν ή ήταν πιο κοντά στην αυτοδιοικητική διαδικασία, με τα αντίστοιχα των δημοτικών-περιφερειακών εκλογών, στον Δήμο Ιωαννιτών και στην Περιφέρεια Ηπείρου. Γιατί μπορεί οι υποψήφιοι-ες να διατείνονται ότι είναι ανεξάρτητοι, κανείς τους όμως δεν αρνείται την κομματική ταυτότητα που εξασφαλίζει

τη ροή ψήφων. Ειδικά φέτος, η ΝΔ αποφάσισε να πατρνάρει στο σύνολό τους τις περιφερειακές εκλογές, προκειμένου να σταθεροποιήσει την παντοδυναμία της, έναντι της πενιχρής αξιωματικής αντιπολίτευσης που παρουσιάζει διαλυτικά συμπτώματα, ενώ και το ΠΑΣΟΚ προσπαθεί να «στεγανοποιήσει» τους μηχανισμούς του, κατεβάζοντας κομματικούς υποψήφιους. Είναι όμως η ροή της βουλευτικής ψήφου ίδια με την αυτοδιοικητική; Προφανώς και όχι. Οι αναλογίες όμως, όπως και τα δεδομένα που προσφέρονται για συμπεράσματα, είναι πολλές και ενδιαφέρουσες.

ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

Θωμάς Μπέγκας
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΠΗΓΑΙΝΟΝΤΑΣ πίσω στο 2002, τον καιρό που η δεύτερη Κυριακή ήταν δεδομένη και στον Δήμο και στην Περιφέρεια, τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2002	
Καχριμάνης	46,89% [Β' Κυριακή 56,42%]
Τσουμάνης	36,71% [Β' Κυριακή 43,58%]
Σκοπούλης	5,37%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2002	
Γκόντας	44,72% [Β' Κυριακή 50,98%]
Φίλιος	24,49% [Β' Κυριακή 49,02%]
Ζαρμπαλάς	24,30%

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ στον Δήμο είχαν κριθεί κυριολεκτικά στο νήμα: Την πρώτη Κυριακή, ο διασπασμένος κεντροαριστερός χώρος ανέδειξε ως διεκδικητή τον Φίλιππο Φίλιο για 48 ψήφους και τη δεύτερη, δήμαρχο τον εκλεκτό της δεξιάς Νίκο Γκόντα, με 481 ψήφους διαφορά. Αντίστοιχα αμφίρροπες ήταν και οι πιο προηγούμενες βουλευτικές εκλογές, του 2000:

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2000	
ΠΑΣΟΚ	44,64%
ΝΔ	42,99%
ΚΚΕ	5,59%
Συνασπισμός	2,73%
ΔΗΚΚΙ	2,37%

2010: Το «διάλειμμα ενότητας» της Κεντραριστεράς

ΤΟ 2010, τα πράγματα ήταν κάπως διαφορετικά. Η κυβέρνηση Καραμανλή είχε καταρρεύσει υπό το βάρος μιας κοινωνικής μετατόπισης που ούτε καν ανιχνευόταν τότε από τους πολιτικούς παράγοντες. Η κρίση ερχόταν καλπάζουσα, ο κ. Καραμανλής το είδε και έκανε «βήμα στο πλάι» και το ΠΑΣΟΚ φαινόταν παντοδύναμο. Ο Φίλιππος Φίλιος αυτή τη φορά ήταν το πρόσωπο της ενότητας. Κατάφερε να βγει πρώτος στον αμφίρροπο πρώτο γύρο με τον «αιώνιο αντίπαλο» (με τον οποίο θα επερχόταν ανακωχή αργότερα, ενώπιον άλλων «αντιπάλων»...) Νίκο Γκόντα και να τον κερδίσει καθαρά στον δεύτερο γύρο.

Στη δε Περιφέρεια, ήταν η τελευταία φορά που ο Αλέκος Καχριμάνης εκλέχτηκε στον δεύτερο γύρο, με αντίπαλο τον Βαγγέλη Αργύρη, εκφραστή του πιο ισχυρού κομματικού μηχανισμού του ΠΑΣΟΚ, εκείνη την περίοδο τουλάχιστον. Τότε όμως άρχισε να διαφαίνεται μια διάχυση των ψήφων, αρκετά αναντίστοιχη με τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές. Τα τοπικά συμφέροντα και οι εκφραστές τους, δηλαδή ο κ. Καχριμάνης, είχαν αρχίσει ήδη να «μιλάνε» στη διάλεκτο που ο κόσμος, άρχισε να ακούει περισσότερο, από ό,τι την πολιτική πρόταση.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2010	
Καχριμάνης	44,76% [Β' Κυριακή 55,04%]
Αργύρης	38,70% [Β' Κυριακή 44,96%]
Κωτσαντής	8,36%
Παπαδημητρίου	3,59%
Ζήκος	2,63%
Ζάψας	1,96%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2010	
Φίλιος	44,30% [Β' Κυριακή 54,08%]
Γκόντας	43,14% [Β' Κυριακή 45,92%]
Τασιούλας	5,89%
Σκοπούλης	4,12%
Μαντάς	2,56%

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2009	
ΠΑΣΟΚ	43,94%
ΝΔ	36,12%
ΚΚΕ	7,51%
ΣΥΡΙΖΑ	4,90%
ΛΑΟΣ	3,50%
Οικολόγοι	1,91%

2006: Οι μειοψηφικοί δήμαρχοι

ΤΟ 2006, το σκηνικό ήταν διαφορετικό: η ΝΔ είχε πάρει μια εύκολη νίκη το 2004, το χρήμα έρρεε ακόμα λόγω Ολυμπιακών Αγώνων και κανείς δεν πίστευε ότι σε 5 χρόνια θα του έπαιρναν το δώρο Χριστουγέννων. Επίσης, η κυβέρνηση της ΝΔ, πιστή

στην αντίληψή της για την περιστολή της δημοκρατικής συμμετοχής και αναλογικής εκλογής, είχε θεσπίσει μειοψηφική εκλογή από τον πρώτο γύρο: αρκούσε να πάρεις 42% για να εκλεγείς από τον πρώτο γύρο. Το ίδιο κάνει και σήμερα, ένας όχι και τόσο

θιασώτης των αμεσοδημοκρατικών θεσμών, ο Μάκης Βορίδης. Η επικράτηση των Καχριμάνη-Γκόντα ήταν καταγιστική και ισοπεδωτική για την, ξανά διασπασμένη κεντροαριστερά. Στον Δήμο, ο ένας πόλος της ήταν και πάλι ο Φίλιππος Φίλιος...

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ 2006	
Καχριμάνης	53,95%
Χατζηγεφραμίδης	34,06%
Μεντής	5,5%
Μαντάς	3,74%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2006	
Γκόντας	47,37%
Μελανίδης	24,66%
Φίλιος	20,34%
Τσίγκας	2,91%
Σκοπούλης	2,76%
Ζέρβας	1,96%

ΕΚΛΟΓΕΣ 2004	
ΝΔ	46,08%
ΠΑΣΟΚ	41,02%
ΚΚΕ	5,82%
Συνασπισμός	3,15%
ΔΗΚΚΙ	1,76%
ΛΑΟΣ	1,07%

Στην εποχή των μνημονίων

ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ του '10 τα πράγματα ήταν έτσι και αλλιώς ταραγμένα. Οι αυτοδιοικητικοί φορείς καλούνταν να καλύψουν το κρατικό κενό που δημιουργούσαν οι μνημονιακές πολιτικές και συμφωνίες, αλλά και πολιτικά, να μην χρεωθούν τις συνυπογραφές όλου σχεδόν του πολιτικού φάσματος, στις μνημονιακές πολιτικές.

Το 2014, αντίπαλος του Νίκου Γκόντα ήταν ο Θωμάς Μπέγκας, μετά την αλλαγή επικεφαλής στην κεντροαριστερή παράταξη, η οποία σηματοδότησε μια νέα διάσπαση του χώρου. Ο κ. Μπέγκας ήρθε δεύτερος στον πρώτο γύρο, κέρδισε όμως με χαρακτηριστική ευκολία στον δεύτερο. Στις δε περιφερειακές, ο ΣΥΡΙΖΑ επικείμενος με ένα κορυφαίο στέλεχός του, την Όλγα Γεροβασίλη, χωρίς όμως να καταφέρει καν να κρατήσει κάτω από το 50% τον κ. Καχριμάνη. Πλέον, ο «αιώνιος περιφερειάρχης» έπαιρνε ψήφους, αλλά και στελέχη, από σχεδόν όλους τους χώρους...

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2014

Καχριμάνης	50,83%
Γεροβασίλη	23,58%
Ζάψας	9,66%
Τσουμάνη	8,05%
Αναγνώστου	3,94%
Ζήκος	2,94%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2014

Μπέγκας	33,25% [Β' Κυριακή 57,39%]
Γκόντας	34,96% [Β' Κυριακή 42,61%]
Νάτσος	14,83%
Μπαρτζώκας	8,25%
Τασιούλας	4,87%
Σκοπούλης	2,11%
Πατσούρας	1,74%

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

ΝΔ	32,36%
ΣΥΡΙΖΑ	27,15%
ΠΑΣΟΚ	14,07%
ΔΗΜΑΡ	6,32%
ΑΝΕΛ	5,09%
ΚΚΕ	4,91%
ΧΑ	4,59%

Το εκλογικό 2019

ΤΟ 2019 ΟΛΕΣ οι εκλογές έγιναν σχεδόν μαζί. Γι αυτό το λόγο, ως μέτρο αντιστοιχίας λαμβάνονται οι βουλευτικές που έγιναν 40 μέρες μετά τις αυτοδιοικητικές. Ο νόμος Σκουρλέτη είχε μεν φέρει την απλή αναλογική, αλλά αυτοακυρωνόταν με την εκλογή αρχής (περιφερειακής και δημοτικής) και δεν προστάτευε ούτε εκλογείς, ούτε εκλεγμένους, ούτε καν τη δημοκρατική νομιμότητα που την πέταξε στα σκουπίδια ο μετέπειτα υπουργός Τάκης Θεοδωρικάκος. Στην περιφέρεια, πλέον ο κ. Καχριμάνης δεν ήταν απλά παντοδύναμος, αλλά το αποτέλεσμα προμήνυε και το... βουλευτικό του 2023. Ανοιχτά πλέον η παράταξή του, με αυστηρή αναφορά στον κεντροδεξιό χώρο, συγκέντρωνε στελέχη του ΠΑΣΟΚ και λεηλατούσε τα ποσοστά του ΣΥΡΙΖΑ.

Στον δε δήμο, η σχάση του 2014 μετουσιώθηκε σε μια οριακή νίκη: Ο Μωυσής Ελισάφ κέρδισε στη δεύτερη Κυριακή για μόλις 235 ψήφους. Ο ΣΥΡΙΖΑ απέτυχε να στηρίξει ακόμα και το δικό του ψηφοδέλτιο και ο Φίλιππος Φίλιος ήταν μεν απών από τις λίστες, αλλά στήριξε την υποψηφιότητα Ελισάφ. Όλα αυτά, σε πλήρη αναντιστοιχία με το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ 2019

Καχριμάνης	57,08%
Ζάψας	14,86%
Ριζόπουλος	9,77%
Δημητρίου	7,90%
Πρέντζας	6,04%
Ζήκος	1,81%
Νουτσόπουλος	1,34%
Αναγνώστου	1,2%

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ 2019

Ελισάφ	23,74% [Β' Κυριακή 50,33%]
Μπέγκας	30,62% [Β' Κυριακή 49,67%]
Καλογιάννη	19,90%
Γκόντας	11,75%
Νάτσος	4,88%
Μπαρτζώκας	3,53%
Τσουμάνη	3,29%
Πατσούρας	1,35%
Καφαράκης	0,95%

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ 2019

ΝΔ	37,42%
ΣΥΡΙΖΑ	36,30%
ΚΙΝΑΛ	9,53%
ΚΚΕ	4,99%
ΜΕΡΑ25	2,79%
Ελληνική Λύση	2,34%

Εκθέσεις της
Photometria

ΤΟ PHOTOMETRIA
International
Photography
Festival απλώνεται
σε 12 εκθεσιακά ση-
μεία των Ιωαννίνων.
Για περισσότερες
πληροφορίες: www.photometria.gr.

8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Live: «Συνθετικοί»

ΟΙ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟΙ, μια από τις πιο ενδιαφέρουσες (και εκρηκτικές και ιστορικές κ.λπ.) μπάντες της χώρας, έρχονται στις 8 Οκτωβρίου στα Γιάννενα.

Παίζουν στο Beatnik και τους φέρνει η Bullet Productions. Προώληση: 7 ευρώ, ταμείο: 9 ευρώ (www.more.com, και σε Beatnik, manthos optical)

ΘΕΑΤΡΟ

2 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Κοιμώμενος
Χαλεπάς...»

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «Κοιμώμενος Χαλεπάς... ο σαλός άγιος» του Αγγελου Ανδρεοπούλου, σε σκηνοθεσία Αλεξάνδρου Λιακόπουλου, ανεβαίνει και σήμερα 2 Οκτωβρίου, στις 21:00, στο Θέατρο «Κύκλος» [Αραβαντινού 14].

Το έργο πραγματεύεται τη ζωή του σημαντικού γλύπτη από την Τίνο Γιαννούλη Χαλεπά. Στον ρόλο του Χαλεπά ο Γιώργης Κοντοπόδης. Διάρκεια παράστασης: 80 λεπτά. Εισιτήρια: 14 ευρώ, 12 ευρώ το μειωμένο. Προώληση στο Θέατρο «Κύκλος» και ticketservices.gr.

5-6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Ορφανά»

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ παράσταση «Ορφανά» του Ντένις Κέλι σε σκηνοθεσία και νέα μετάφραση του Κωνσταντίνου Μάρκελλου (που τιμήθηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Θεατρικής Μετάφρασης Eurodram 2023) έρχεται στα Γιάννενα, στο Θέατρο «Κύκλος» [Αραβαντινού 14], για δύο παραστάσεις, στις 5 και 6 Οκτωβρίου, στις 21:15.

Παίζουν η Ελένη Στεργίου, ο Χρήστος Παπαδόπουλος, ο Κωνσταντίνος Μάρκελλος και ο μικρός Νίκος Βαρβαρούσης. Διάρκεια: 95'. Εισιτήρια: 14€ (κανονικό), 12€ (μειωμένο). Προώληση: στο ταμείο του θεάτρου και στο ticketservices.gr.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ_2023
Δήμος όλων για όλους

TATIANA ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ
Υποψήφια Δήμαρχος Ιωαννίνων

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ

Λυβέκη, βασίλισσα της Χάνσα και πρωτεύουσα των Νόμπελ

Ένα ταξίδι δεν είναι απλώς μια μετάβαση. Είναι γνωριμία με τόπους και ανθρώπους, είναι ιδέες, είναι εμπειρίες, είναι εικόνες και εντυπώσεις, είναι έμπνευση. Κάθε ταξίδι συνδέεται με μια πλούσια θεματολογία: από την τουριστική βιομηχανία μέχρι τις συγκοινωνίες, από τη γεωγραφία μέχρι την ιστορία, από τη λογοτεχνία μέχρι την τέχνη και από την οικονομική και κοινωνική οργάνωση μέχρι την οικολογία.

Στο πλαίσιο συνεργασίας του με τον «Τύπο Ιωαννίνων», ο Γιάν-

νης Παπαδημητρίου, δικηγόρος και ένας άνθρωπος με μεγάλη διαδρομή στην πολιτική ζωή του τόπου και στα κινήματα, γράφει «για τα δικά μας ταξίδια», για περισσότερο ή λιγότερο γνωστούς προορισμούς, για τόπους που έχει επισκεφθεί ή σκοπεύει να επισκεφθεί. Και πάντα με την ιδιαίτερη αυτή ματιά του, που βάζει στο επίκεντρο τον ταξιδιώτη και όχι τον τουρίστα. Προορισμός αυτής της εβδομάδας, η γερμανική πόλη Λύμπεκ.

tyros-i

[Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**]

Τις επόμενες μέρες η Σουηδική Ακαδημία επιλέγει τους νικητές των βραβείων Νόμπελ. Με την εξαίρεση του κόσμου των θετικών επιστημών, το κοινό ενδιαφέρεται κυρίως για τα βραβεία Ειρήνης και Λογοτεχνίας. Στο ερώτημα όμως, ποια πόλη στον κόσμο έχει την υψηλότερη αναλογία Νόμπελ ανά πληθυσμό, κατά πάσα πιθανότητα η απάντηση θα ήταν η Λυβέκν (Λύμπεκ) των 220.000 κατοίκων στο ομόσπονδο κρατίδιο του Σλέσβιχ-Χολστάιν της Βόρειας Γερμανίας.

Θα μιλήσουμε γι' αυτά παρακάτω. Προς το παρόν ας προσανατολιστούμε τοπογραφικά. Η παλιά πόλη του Λύμπεκ βρίσκεται σ' ένα οβάλ σχήματος νησί, μέσα στον ποταμό Τράβε, λίγα χιλιόμετρα πριν αυτός εκβάλει στη Βαλτική θάλασσα.

Με τους 7 γοτθικούς πύργους των 5 μεγάλων προτεσταντικών εκκλησιών να κυριαρχούν στον ορίζοντα και διατηρημένο, ή αναστηλωμένο μετά από τον πόλεμο, το 80 % της ιστορικής της φυσιογνωμίας, δεν ήταν τυχαία η πρώτη γερμανική πόλη, που το 1987 βρήκε θέση στη λίστα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco. Στο Λύμπεκ συνδυάστηκε για πρώτη φορά ο γοτθικός ρυθμός όχι με πέτρα αλλά με ντόπια υλικά, δηλαδή τούβλα.

Το «σήμα κατατεθέν» ωστόσο είναι άλλο: Το Χόλστεντορ με τους δίδυμους πύργους του, η δυτική πύλη των πρώην μεσαιωνικών οχυρώσεων, μία από τις δύο σωζόμενες σήμερα.

Πριν περάσουμε από κάτω του προς την παλιά πόλη, σταματάμε στις 6 αποθήκες αλατιού (Salzspeicher), που το 1922 φιλοξένησαν τα γυρίσματα της πρώτης ταινίας του γερμανικού εξπρεσιονισμού, του αριστουργήματος «Νοσφεράτου» του Φρίντριχ Μουρνάου.

Δέκα χρόνια αργότερα η εντυπωσιακή καλλιτεχνική άνθηση της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης σταμάτησε με την άνοδο των ναζί στην εξουσία. Πάντως, το Δημοτικό Συμβούλιο του Λύμπεκ αντιστάθηκε και απαγόρευσε στον Χίτλερ να κάνει προεκλογική συγκέντρωση, πράγμα που το πλήρωσε αργότερα. Πριν από κατοικία του Νοσφεράτου όμως (στην ουσία του Δράκουλα, που άλλαξε όνομα για λόγους πνευματικών δικαιωμάτων), αυτές οι αποθήκες του 16ου αιώνα στήριξαν το εμπόριο του τόσο πολύτιμου για τη συντήρηση τροφίμων αλατιού και την ακμή της πόλης.

Το Λύμπεκ κατά τον Μεσαίωνα, εκτός από το πιο πολυσύχναστο λιμάνι της Βόρειας Ευρώπης, υπήρξε η «βασιλίσα της Χάνσα», η ηγέτιδα πόλη της Χανσεατικής Ένωσης, ενός πανίσχυρου εμπορικού δικτύου γερμανικών πόλεων, που επηρέασε

Πάνω το Χόλστεντορ με τους δίδυμους πύργους του και κάτω οι 6 αποθήκες αλατιού (Salzspeicher)

όχι μόνο την οικονομία αλλά και την πολιτική και τον πολιτισμό σε μια τεράστια περιοχή.

Ξεκινώντας από τις ανάγκες προστασίας από δασμούς και πειρατεία και επινοώντας τα ιστιοφόρα πλοία kloge της Βαλτικής, το δίκτυο επεκτάθηκε και στη Βόρειο θάλασσα, δημιούργησε εμπορικούς σταθμούς-οικισμούς και πέραν του γερμανικού χώρου (Νόβγκοροντ, Μπέργκεν, Λονδίνο και Μπρυζ) και επέζησε μέχρι το 1669. Μια καλή ιδέα της ιστορίας της Hansa παίρνει ο επισκέπτης στο ομώνυμο μουσείο μέσα στο ανακαινισμένο κάστρο-μοναστήρι στο βόρειο άκρο του νησιού ή στον σύνδεσμο <https://www.hansmuseum.eu/en/>.

Οι συνεδριάσεις των αντιπροσώπων της Χανσεατικής Ένωσης συγκαλούνταν στο περίτεχνο Δημαρχείο του Λύμπεκ, στον κάθετο άξονα της παλιάς πόλης. Απέναντι βρίσκεται το καφέ Νιντερέγκερ, ονομαστό και για το ρόλο του στην κοινωνική ζωή της πόλης αλλά και για τα αμυγδαλωτά του (marzipan). Ένα μικρό μουσείο με «αμυγδαλωτές» ανθρώπινες φιγούρες αφηγείται και την ιστορία του γλυκίσματος.

Λίγο παραπέρα είναι το «σπίτι των Μπούντεμπρουκς», όπου έζησαν οι αδελφοί λογοτέχνες Τόμας και Χάινριχ Μαν. Το ομώνυμο πρώτο μυθιστόρημα του Τόμας, που για κάποιο λόγο στα ελληνικά μεταφράστηκε ως «Μπούντενμπροκ», του χαρίζει

το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1929.

Το βιβλίο αφηγείται την ιστορία της παρακμής μιας αριστοκρατικής οικογένειας του Λύμπεκ, εκτεινόμενη στη διάρκεια 4 γενεών. Μυθοπλαστική μεν αλλά στηριγμένη στα βιώματα του συγγραφέα. Με την άνοδο του ναζισμού οι αδελφοί Μαν αυτοεξορίζονται στην Πράγα, το νέο κέντρο του γερμανικού αντιναζισμού, όπου συμμετέχουν στις καταγγελίες του καθηστώτος.

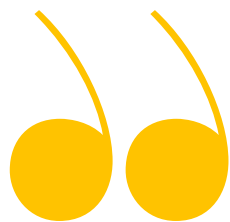
Και το δεύτερο Νόμπελ έχει να επιδείξει αντιναζιστικές περγαμινές. Ο Βίλι Μπραντ, μέλος του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος από τα 17 του χρόνια, αυτοεξορίζεται το 1933 στη Νορβηγία. Επιστρέφοντας μετά από τον πόλεμο, ξεκινάει μια λαμπρή πολιτική καριέρα, που, με ενδιαμεσο σταθμό τη δημαρχία του Βερολίνου, τον οδηγεί στη θέση του Καγκελάριου (1969-1974). Το 1970 υλοποιεί την «Οστ πολιτική» της Δυτικής Γερμανίας, το άνοιγμα δηλαδή προς τις ανατολικές χώρες, και γονατίζει ευλαβικά μπροστά στο μνημείο του γκέτο της Βαρσοβίας. Επιβραβεύεται με το Νόμπελ Ειρήνης το 1971.

Ο Γκύντερ Γκρας δεν γεννιέται στο Λύμπεκ αλλά στο Ντάντσιχ, το σημερινό πολωνικό Γκντανσκ. Μετοικεί όμως με το τέλος του πολέμου και εγκαθίσταται στα περίχωρα της πόλης. Συμμετέχει σε ριζοσπαστικά λογοτεχνικά κινήματα (Gruppe 47), γράφει το «Τενεκεδένιο ταμπούρολο», γίνεται στενός φίλος του Βίλι Μπραντ, αν και στηρίζει με επιφύλαξη τη σοσιαλδημοκρατία και αναδεικνύεται σε κριτική συνείδηση της Γερμανίας. Δεν διστάζει να ταχθεί ενάντια στη γερμανική ενοποίηση του 1989, την οποία αποκαλεί «προσάρτηση» ενώ αποκαλύπτει ένα πολύπλευρο ταλέντο ζωγράφου, γλύπτη και γραφίστα. Παίρνει το Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1999. Και μετά ξεσπάει το σκάνδαλο!

Στο αυτοβιογραφικό βιβλίο «Ξεφλουδίζοντας το κρεμμύδι» αποκαλύπτει ότι σε ηλικία 17 χρόνων είχε στρατολογηθεί για λίγους μήνες στα Ες Ες. Η διαμάχη γι' αυτή την ομολογία (γιατί το έκρυψε, τότε το είπε κλπ.) συνταράζει όχι μόνο τη γερμανική δημόσια ζωή αλλά και τους λογοτεχνικούς κύκλους παγκοσμίως. Η Λυβέκν τιμάει τα Νόμπελ της και έχει μετατρέψει το Μπούντεμπρουκς, το σπίτι του Μπραντ και το ατελιέ του Γκρας σε μουσεία. Μεγαλύτερη απόλαυση όμως είναι το περπάτημα σ' ένα περιβάλλον, που διατηρεί τους αρχιτεκτονικούς ρυθμούς περασμένων αιώνων και ένα πλούσιο απόθεμα πυραμιδωτών προσόψεων.

Μια ακόμη καινοτομία είναι τα περίφημα περάσματα και αυλές («Gänge und Höfe») της Λυβέκνης. Τα πρώτα συνδέουν τον δρόμο με ήσυχες και καλαίσθητες αυλές, ελεύθερα προσβάσιμες στον επισκέπτη, που ανακαλούν μνήμες μεσαιωνικής πολεοδομίας. Ρίξτε μια ματιά τουλάχιστον

Η Λυβέκη τιμάει τα Νόμπελ της και έχει μετατρέψει το σπίτι του Μπραντ και το ατελιέ του Γκρας σε μουσεία. Μεγαλύτερη απόλαυση όμως είναι το περπάτημα σ' ένα περιβάλλον, που διατηρεί τους αρχιτεκτονικούς ρυθμούς περασμένων αιώνων και ένα πλούσιο απόθεμα πυραμιδωτών προσόψεων

Πάνω ο Γκύντερ Γκρας και ο Βίλι Μπραντ. Κάτω άποψη των περπατημένων περασμάτων και αυλών («Gänge und Höfe») της Λυβέκης

σε κάποιες αντιπροσωπευτικές, π.χ. την Γκλάντορπς.

Αξίζει επίσης μια βόλτα - με λεωφορείο, τρένο, ακόμα και πλοίο - μέχρι το επίνειο της πόλης, το Τραβεμούντε (= στόμιο του Τράβε) στις εκβολές του ποταμού. Επειδή οι παλιοί του κάτοικοι ζητούσαν διόδους, το 1320 οι έμποροι της Λυβέκης το αγόρασαν και εξασφάλισαν δωρεάν έξοδο στη Βαλτική. Από τον 19ο αιώνα μετατράπηκε σε κοσμοπολίτικο θέρετρο, με θαλάσσιο και ποτάμιο μέτωπο.

Το πρώτο είναι γεμάτο από τις χαρακτηριστικές ξύλινες καμπίνες λουομένων και το δεύτερο από όμορφα κτίρια και κήπους. Λίγο πιο μέσα στον Τράβε ξεκινούν τα φέρυ για τις σκανδιναβικές χώρες. Ένα τοπικό φέρυ επικοινωνεί με την απέναντι λωρίδα γης, τη χερσόνησο Πρίβαλ, που έχει κι' αυτή την ιστορία της. Από πρώην αεροδρόμιο για τα Ζέπελιν, το Πρίβαλ βρέθηκε να τέμνεται μεταξύ των δύο Γερμανιών στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου και το δυτικό κομμάτι απέκτησε χαρακτήρα απομονωμένου νησιού. Ιδανικό σημείο για να σπεύσουν γυμνιστές, οι οποίοι ίδρυσαν κάμπινγκ υπό τα, ευτυχώς υποθέτω, βλέμματα των Ανατολικογερμανών φρουρών.

Η διχοτόμηση πάντως διατήρησε τα οικολογικά χαρακτηριστικά της χερσονήσου, που σήμερα είναι θεσμοθετημένη περιοχή προστασίας.

Πριν φύγουμε, δοκιμάζουμε και ένα σάντουιτς με ψάρι (fishbrötchen). Ένα από αυτά, με ρέγγα, αγγούρι τουρσί, κρεμμύδι και μαγιονέζα, ήταν το αγαπημένο του Πρώσου καγκελάρου Μπίσμαρκ και φέρει το όνομά του. Εγώ συμμερίζομαι το γούστο του αλλά οφείλω να παραδεχθώ ότι η αποδοχή δεν είναι ομόθυμη!

Εν πάση περιπτώσει, για πιο πλούσιες γαστρονομικές εμπειρίες ενδείκνυται το εστιατόριο, που στεγάζεται στην ιστορική λέσχη Χάους ντερ Σιφεργκεσέλαφτ της συντεχνίας των ναυτικών της Λυβέκης. Στην είσοδο δεσπάζει το απόφθεγμα «Είναι αδύνατο να αρέσεις σε όλους»!

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ:

■ Η εταιρία Sundair κατά τη θερινή περίοδο συνδέει το αεροδρόμιο της Λυβέκης με την Κέρκυρα. Από εκεί χρειάζονται 20 λεπτά με τρένο ή λεωφορείο μέχρι τον αντίστοιχο σταθμό στην είσοδο της πόλης.

■ Το κοντινότερο μεγάλο αεροδρόμιο είναι του Αμβούργου, όπου προσγειώνονται πολλές πτήσεις από την Ελλάδα: σε ετήσια βάση της Aegean (Αθήνα, Θεσσαλονίκη) και της Eurowings (Θεσσαλονίκη) και εποχικές της Eurowings, της Condor και της Marabu (Κέρκυρα όλες, η τελευταία και Άκτιο). Συνήθως υπάρχουν λεωφορεία κατευθείαν για Λυβέκη αλλά όχι αυτή την εποχή. Η διαδρομή με τρένο (αλλαγή στον κεντρικό σταθμό του Αμβούργου) θα απαιτήσει μιάμιση ώρα.

Ένα χρόνο μετά η Μελόνι κινείται προς το... κέντρο

«Ιδιωτική ζωή; Ποια ιδιωτική ζωή;», ανταπάντησε η Τζόρτζια Μελόνι πριν από δύο εβδομάδες στο ιταλικό talk show «Porta a Porta», δείχνοντας ένα ειρωνικό μειδίαμα στον δημοσιογράφο Μπρούνο Βέσπα, όταν ρωτήθηκε τι κάνει στον ελεύθερο χρόνο της.

Η Τζόρτζια Μελόνι, η οποία εξελέγη πριν από έναν χρόνο και ορκίστηκε ως η πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός της Ιταλίας έναν μήνα αργότερα, αποκάλυψε ότι έχει χρόνο να κάνει στην ιδιωτική της ζωή μόνο εκείνα τα πράγματα που «πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν».

Το να διοικεί μια κυβέρνηση που αποτελείται από τρία ακραιφνώς δεξιά κόμματα φαίνεται να είναι κουραστικό, αλλά αυτό δεν την έχει αλλάξει, λέει η επικεφαλής του μεταφασιστικού, ριζοσπαστικού δεξιού κόμματος Αδελφοί της Ιταλίας.

«Δεν περνάει μέρα που να μην αναρωτιέμαι αν είμαι ακόμα το ίδιο πρόσωπο που ήμουν», εκμυστηρεύτηκε η Μελόνι στο ακροατήριο του talk show που είχε συγκεντρωθεί στο στούντιο του φιλικού προς την κυβέρνηση ραδιοτηλεοπτικού φορέα, RAI. «Πάντα φοβόμουν μήπως δεν παραμείνω αληθινός στον εαυτό μου - αλλά είμαι ακόμα εγώ».

Τον τελευταίο χρόνο, η 46χρονη Μελόνι δεν έχει επαναλάβει κανένα από τα πιο ριζοσπαστικά συνθήματα που τόσο αγαπούσε κατά τη διάρκεια της προεκλογικής της εκστρατείας. Στην πατρίδα της, την Ιταλία, προσπαθεί να διαμορφώσει την εσωτερική πολιτική σύμφωνα με τα αυστηρά συντηρητικά οικογενειακά ιδεώδη, ενώ στο οικονομικό μέτωπο συνέχισε λίγο-πολύ τις σχετικά επιτυχημένες πολιτικές του προκατόχου της, Μάριο Ντράγκι.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, υπήρξε σχεδόν μετριοπαθής. Δεν ακούει κανείς πικρόχολη κριτική για την ΕΕ από αυτήν αυτές τις μέρες και σε όλο τον κόσμο, αναζητά φίλους και συμμάχους. Στην πραγματικότητα, αφήνει τις ριζοσπαστικές δηλώσεις στους εταίρους της στον συνασπισμό: τον Ματέο Σαλβίνι του δεξιού κόμματος Λέγκα (Lega) και τον Αντόνιο Ταγιάνι, υπουργό Εξωτερικών της χώρας και επικεφαλής της Forza Italia, της οποίας προηγουμένως ηγήτο ο αείμνηστος Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

«Έχω κάποια πολιτική ιστορία, μπορώ να προσαρμοστώ σε μια μεταβαλλόμενη πραγματικότητα», λέει η Μελόνι. Για παράδειγμα, σημειώνει ότι το θέμα της τεχνητής νοημοσύνης έχει γίνει θέμα της δεξιάς. Το μόνο πράγμα που δεν φαίνεται να βαραίνει στα καθημερινά της καθήκοντα ως ηγέτης της Ιταλίας είναι το γεγονός ότι το λογότυπο του κόμματός της περιλαμβάνει την αιώνια φλόγα που βρίσκεται στον τάφο του πρώην Ιταλού δικτάτορα Μπενίτο Μουσολίνι.

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

Οι εταίροι της στην Ευρώπη φαίνεται επίσης να το προσπερνούν αυτό. Ακούει κανείς τους διοικητικούς υπαλλήλους της ΕΕ στις Βρυξέλλες να ομολογούν έκπληξη για το πόσο «ήπια» και «γλυκομίλητη» έχει γίνει η Ιταλίδα ηγέτης.

Όταν η Μελόνι ανέβηκε στην εξουσία δήλωσε ότι θα κάνει αλλαγές στις Βρυξέλλες και θα προωθήσει περισσότερο τα ιταλικά συμφέροντα. Έκτοτε κατάλαβε ότι αυτό είναι πολύ πιο αποτελεσματικό όταν γίνεται αθόρυβα, παρασκηνιακά.

Σε συνέντευξη Τύπου στη Ρώμη με τον καγκελάριο της Γερμανίας Όλαφ Σολτς, επικεφαλής των κεντρικών Σοσιαλδημοκρατών, η Μελόνι δήλωσε στους δημοσιογράφους ότι και οι δύο συμφωνούν σε όλους τους πιο σημαντικούς τομείς πολιτικής και ότι επιδιώκουν ρεαλιστική συνεργασία. Ο Σολτς δεν είχε αντίρρηση. Η Μελόνι φαίνεται επίσης να έχει αναπτύξει σχέσεις με την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο η Μελόνι συμφιλιώθηκε με την Ευρώπη είναι το γεγονός ότι οι Βρυξέλλες εξακολουθούν

Όταν η Μελόνι ανέβηκε στην εξουσία δήλωσε ότι θα κάνει αλλαγές στις Βρυξέλλες και θα προωθήσει περισσότερο τα ιταλικά συμφέροντα. Έκτοτε κατάλαβε ότι αυτό είναι πολύ πιο αποτελεσματικό όταν γίνεται αθόρυβα, παρασκηνακά. Ένας άλλος λόγος για τον οποίο η Μελόνι συμφιλιώθηκε με την Ευρώπη είναι το γεγονός ότι οι Βρυξέλλες εξακολουθούν να στέλνουν μετρητά. Η Ιταλία είναι ένας από τους μεγαλύτερους δικαιούχους του ταμείου της ΕΕ για την ανάκαμψη από τον κορονοϊό

και της χορηγήθηκαν 190 δισεκατομμύρια ευρώ σε δάνεια και επιδοτήσεις. Και όταν υπήρξε μια καθυστέρηση με την καταβολή μιας άλλης δόσης στην Ιταλία τον Ιούλιο, η φον ντερ Λάιεν παρενέβη με μια παράκαμψη.

να στέλνουν μετρητά. Η Ιταλία είναι ένας από τους μεγαλύτερους δικαιούχους του ταμείου της ΕΕ για την ανάκαμψη από τον κορονοϊό και της χορηγήθηκαν 190 δισεκατομμύρια ευρώ σε δάνεια και επιδοτήσεις. Και όταν υπήρξε μια καθυστέρηση με την καταβολή μιας άλλης δόσης στην Ιταλία τον Ιούλιο, η φον ντερ Λάιεν παρενέβη με μια παράκαμψη.

ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΤΥΠΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Κατά την πρόσφατη επίσκεψή τους στο ιταλικό νησί Λαμπεντούζα, η φον ντερ Λάιεν και η Μελόνι φάνηκαν επίσης να βρίσκονται στην ίδια σελίδα όσον αφορά τη μεταναστευτική πολιτική. Αυτό σημαίνει παρακολούθηση των συνόρων, μείωση των αφίξεων και στενότερη συνεργασία με τις χώρες διέλευσης. Η πρόταση της Μελόνι να αποκλείσει το πολεμικό ναυτικό τις ακτές της Βόρειας Αφρικής ήταν η μόνη που δεν κέρδισε την υποστήριξη της φον ντερ Λάιεν. Οι δύο γυναίκες έχουν ήδη ταξιδέψει δύο φορές στην Τυνησία για να προσπαθήσουν να αποσπάσουν μια συμφωνία από τον αυταρχικό πρόεδρο της χώρας σχετικά με τη συγκράτηση των μεταναστών. Η Μελόνι το βλέπει αυτό ως μέρος της στρατηγικής της να επικεντρωθεί περισσότερο στη Βόρεια Αφρική απ' ό,τι έκαναν οι προηγούμενοι αρχηγοί κρατών, στην προσπάθειά της να αναχαιτίσει τη μετανάστευση.

Η Μελόνι πιστεύει ότι εκεί χρειάζεται περισσότερη προσοχή, επειδή η Δύση αγνόησε την ήπειρο για πολύ καιρό - αυτή ήταν μια άποψη που εξέφρασε στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη πρόσφατα.

ΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΜΕΛΟΝΙ

Σε γενικές γραμμές πάντως, τα ποσοστά αποδοχής του Μελόνι βρίσκονται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα. Τον Αύγουστο, το 53% των Ιταλών εξέφρασε ικανοποίηση για τις επιδόσεις του πρωθυπουργού τους. Συγκριτικά, ο καγκελάριος της Γερμανίας Σολτς απολαμβάνει ποσοστό αποδοχής μόλις 31%.

Η συντηρητική πορεία της Μελόνι στην οικογενειακή πολιτική έχει προκαλέσει συζητήσεις και περιστασιακές διαδηλώσεις. Όπως ο «καλός της φίλος», ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Όρμπαν, η Μελόνι πιστεύει ότι μια οικογένεια πρέπει να αποτελείται μόνο από πατέρα, μητέρα και παιδιά.

Στη διμηνιαία δημογραφική σύνοδο κορυφής της Βουδαπέστης στα μέσα Σεπτεμβρίου, στην οποία συμμετέχουν εκκλησιαστικοί ηγέτες και συντηρητικοί πολιτικοί, η Μελόνι δήλωσε ότι το υψηλότερο δυνατό ποσοστό γεννήσεων είναι ζωτικής σημασίας για τη διάσωση του έθνους. Στην κοσμοθεωρία της δεν έχουν θέση οι γονείς του ίδιου φύλου, οι παρένθετες μητέρες ή οι αμβλώσεις και η

Ιταλική υποστήριξη για την Ουκρανία

Οι επικεφαλής των κρατών της ΕΕ και της G7 ανακουφίστηκαν πραγματικά όταν η Μελόνι εξέφρασε την άνευ όρων υποστήριξή της στην Ουκρανία στον πόλεμο με τη Ρωσία. Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν επαίνεσε τη στάση της Μελόνι σχετικά με το πώς η υπεράσπιση της Ουκρανίας υπερασπίζεται και την ελευθερία της Ευρώπης. Μόλις πριν από έναν χρόνο ο Μπάιντεν είχε χαρακτηρίσει την εκλογική της νίκη ως κίνδυνο για τη δημοκρατία.

Η Μελόνι, η οποία ήταν εντελώς άπειρη στην εξωτερική πολιτική, έκανε φίλους και στις διεθνείς συνόδους κορυφής, όπως η πρόσφατη συνάντηση της G20 στο Νέο Δελχί. Η δημόσια στοργή που επέδειξε ο εθνικιστής πρωθυπουργός της Ινδίας Ναρέντρα Μόντι προκάλεσε ενθουσιασμένα σχόλια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη χώρα αυτή. Τα ονόματα, Μελόνι και Μόντι, συγχωνεύτηκαν για να δημιουργηθεί η νέα ετικέτα «Μελοντι».

Η Μελόνι πιστεύει ότι τα πήγε καλά στον πρώτο χρόνο της στην κορυφή. Στο «La versione di Giorgia», μια συνέντευξη σε ιταλικό βιβλίο που δημοσιεύθηκε νωρίτερα τον Σεπτέμβριο, άφησε να εννοηθεί ότι, αν και η κυβέρνησή της κάνει και λάθη, κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί «με καλή πίστη, αγάπη και ταπεινότητα».

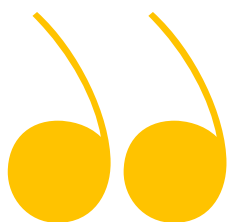
Και σκοπεύει να παραμείνει στην κορυφή της Ιταλίας για αρκετό καιρό ακόμη. Σε αντίθεση με τους περισσότερους προκατόχους της, δεν θα παραιτηθεί πρόωρα μετά από κυβερνητικές κρίσεις, δήλωσε. Αντιθέτως, σκοπεύει να κυβερνήσει για πλήρη πενταετία.

Ιταλίδα ηγέτης εμμένει στην κατευθυντήρια αρχή της: «Είμαι γυναίκα, Ιταλίδα, μητέρα, χριστιανή».

Αυτές οι αξίες δέχονται συνεχώς επιθέσεις στη σημερινή κουλτούρα, παραπονέθηκε η Μελόνι σε ένα ενθουσιασμένο ακροατήριο στη Βουδαπέστη. «Είναι επικίνδυνο για την ταυτότητά μας - την εθνική μας ταυτότητα, την οικογενειακή μας ταυτότητα, τη θρησκευτική μας ταυτότητα ... Χωρίς αυτή την ταυτότητα, είμαστε μόνο αριθμοί, ασυνείδη-

τοι αριθμοί, εργαλεία στα χέρια εκείνων που θέλουν να μας χρησιμοποιήσουν», είπε.

Στην Ιταλία, οι υψηλότερες κοινωνικές παροχές για τις νέες οικογένειες και τα παιδιά αντικατοπτρίζουν αυτή την ιδεολογία. Ταυτόχρονα, τα γονικά δικαιώματα των ομόφυλων ζευγαριών περιορίζονται. Η δεξιά κυβέρνηση της Μελόνι επιδιώκει επίσης να λάβει αυστηρότερα μέτρα κατά της νεανικής παραβατικότητας, της σχολικής διαρροής και της γονικής παραμέλησης.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Οι Τρεις Ιστορίες του Φλωμπέρ

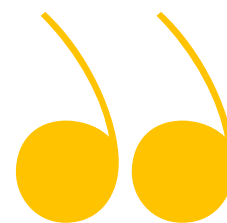

ΤΡΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΓΚΥΣΤΑΒ ΦΛΩΜΠΕΡ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΤΙΤΙΚΑ
ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΤΙΠΟΔΕΣ

Τρία μόλις χρόνια πριν από τον θάνατό του (σε ηλικία 59 χρόνων), το 1877, ο Γκυστάβ Φλωμπέρ τύπωσε ένα μικρό βιβλίο, υπό τον τίτλο «Τρεις ιστορίες», που κυκλοφόρησε πριν από λίγο καιρό και στα καθ' ημάς, σε μετάφραση Τιτίκας Δημητρούλια, και με επίμετρο του Σωτήρη Παράσχα, από τις εκδόσεις Αντίποδες. Το βιβλίο έμελλε να αποτελέσει το κύκνειο άσμα του Φλωμπέρ, ο οποίος, πάντως, πρόλαβε να εισπράξει έναν θρίαμβο από επαινετικές κριτικές του γαλλικού Τύπου, που έσπευσε σύσσωμος να το αποθεώσει. Τι ακριβώς συμβαίνει στις «Τρεις ιστορίες»; Στην πρώτη, και ίσως την περισσότερο σχολιασμένη, υπό τον τίτλο «Απλή καρδιά», ταξιδεύουμε στη γαλλική επαρχία της εποχής του συγγραφέα, παρακολουθώντας τη βασανισμένη ζωή μιας χαζούλας αλλά συγκινητικά αγνής και αθώας υπηρέτριας, της Φελισιτέ, η οποία αγαπά με περισσή φροντίδα πρώτα έναν άντρα, ύστερα την κυρία της -μαζί με τα παιδιά της-, κατόπιν τον ανιψιό της -κι έναν ηλικιωμένο- και στο τέλος έναν παπαγάλο, τον οποίο και εκλαμβάνει ως ενσάρκωση του Αγίου Πνεύματος. Η Φελισιτέ πεθαίνει χωρίς ανταπόκριση στην άδολη αγάπη της και οι κριτικοί συσχετίζουν τον ρεαλιστικό μικρόκοσμό της με τη μυθιστορηματική σύνθεση της «Κυρίας Μποβαρύ» (1857). Στη δεύτερη ιστορία, με τίτλο «Άγιος Ιουλιανός ο φιλόξενος», πρωταγωνιστής είναι ένας μεσαιωνικός φεουδάρχης, που σκοτώνει με μανία άγρια ζώα, και από το χέρι του οποίου θα πεθάνουν και οι γονείς του. Φορτωμένος ενοχές, ο Ιουλιανός θα καταλήξει ζητιάνος και θα αναληφθεί στους ουραμούς, αγκαλιάζοντας έναν λεπρό. Η κριτική βρήκε εδώ το κλίμα υποβολής του «Πειρασμού του Αγίου Αντωνίου» (1874). Στην τρίτη ιστορία, που τιτλοφορείται «Ηρωδιάδα», και έχει συγκριθεί με την μπαρόκ ατμόσφαιρα της «Σαλαμπώ» (1862), πρωταγωνιστούν ο χορός της Σαλώμης και ο αποκεφαλισμός του Ιωάννη του Βαπτιστή στο πλαίσιο των συγκρούσεων των πολιτικών φατριών και των ποικίλων εθνοτήτων της αρχαίας εβραϊκής επικράτειας. Κι αν ο Ιουλιανός ανεβαίνει στους ουραμούς όταν αγκαλιάζει τον λεπρό, στην «Ηρωδιάδα» ο Ηρώδης αναγκάζεται να δει τον Ιωάννη, τον οποίο λατρεύει κρυφά, να χάνει το κεφάλι του ύστερα από συζυγική παραγγελία.

Το βιβλίο έμελλε να αποτελέσει το κύκνειο άσμα του Φλωμπέρ, ο οποίος, πάντως, πρόλαβε να εισπράξει έναν θρίαμβο από επαινετικές κριτικές του γαλλικού Τύπου, που έσπευσε σύσσωμος να το αποθεώσει

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Οι σπόροι της αγάπης, στο Μπαθ

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Το σωτήριο έτος 1989, (γνωστό και ως «βρώμικο» σε διάφορες πηγές της εποχής...), ένα κομμάτι έπαιζε σχεδόν παντού: Το Showing the Seeds of Love, δύο περίεργων τύπων που, στο video clip (γιατί μόλις είχε ενσκήψει και το MTV στην ελληνική ζωή μας), έμοιαζε να θέλει να μιμηθεί το Sergeant Pepper's.

Οι Tears for Fears, Άγγλοι, δεν ήταν και τόσο χτεσινοί, τότε. Το Seeds of Love ήταν το τρίτο τους άλμπουμ και είχαν ήδη ένα καλό σκορ από τα δύο προηγούμενα (ειδικά το Song from the Big Chair).

Το ντουέτο των Σμιθ-Ορθάμπαλ αποφάσισε να φτιάξει μπάντα στο Μπαθ, στα Καμένα Βούρλα,

ας πούμε, του αγγλικού νότου και από τα λίγα που οι Άγγλοι σκέφτονται όταν τους λες «παραλία, όχι Ζάκυνθος».

Το ύφος τους είχε διαμορφωθεί από το κίνημα των mods και την επαναφορά του, που κήρυττε ο πάτερ Πωλ Γουέλερ με τους Jam. Αγαπούσαν επίσης τον Έλβις, αλλά και τον Κουστέλο, καθώς και όλη την τότε φρεσκαδούρα του prog rock και του ποστ πανκ: Talking Heads, Ίνο, Γκάμπριελ κ.λπ. Επίσης, δεν ήταν ξένοι στην επιτυχία. Από τον πρώτο τους δίσκο, το Mad World τους είχε πληρώσει το νοίκι για χρόνια, αλλά το Seeds of Love θα ήταν η πραγματικά ώριμη, όσο και τρομερά επιτυχημένη στιγμή τους.

Το (σχεδόν) ομώνυμο κομμάτι με το ψυχεδελικό βίντεο κλιπ τους εξασφάλισε την αθανασία, αλλά και ήταν διαβατήριο για την κρίση: λίγο μετά η μπάντα διαλύθηκε, καθώς ο Ορθάμπαλ

δεν άντεχε το «ωχαδερφέ» του Σμιθ. Επανήλθαν δέκα χρόνια αργότερα και είναι ακόμα μαζί.

Πίσω στο SoL, μέσα στη γιγαντώδη επιτυχία του, έκρυβε και πολλές αναφορές σε πολλά πράγματα. Όπως για παράδειγμα μια ποπ νεοψυχεδέλεια, όχι όμως τόσο εύπειπη όσο μαρτυρούσε η αναγνωρισιμότητα του δίσκου. Το Woman in Chains που ήταν επίσης μεγάλη επιτυχία και το Advice for the Young at the Heart ήταν και λίγο διαφορετικές ασκήσεις ύφους—χι πολύ διαφορετικού, αλλά μαρτυρούσαν τις μουσικές αναζητήσεις της μπάντας.

Επίσης, το Sowing the Seeds of Love είχε και τον εξής στίχο: «Politician granny with your high ideals, have you no idea how the majority feels?». Αναφερόταν στη Θάτσερ, που είχε επανεκλεγεί εκείνη την περίοδο, αλλά και διαχρονικά στους πολιτικούς διαχειριστές άνευ ενσυναίσθησης...

«Carlos», ένα ντοκιμαντέρ για τον θεό της κιθάρας, Santana

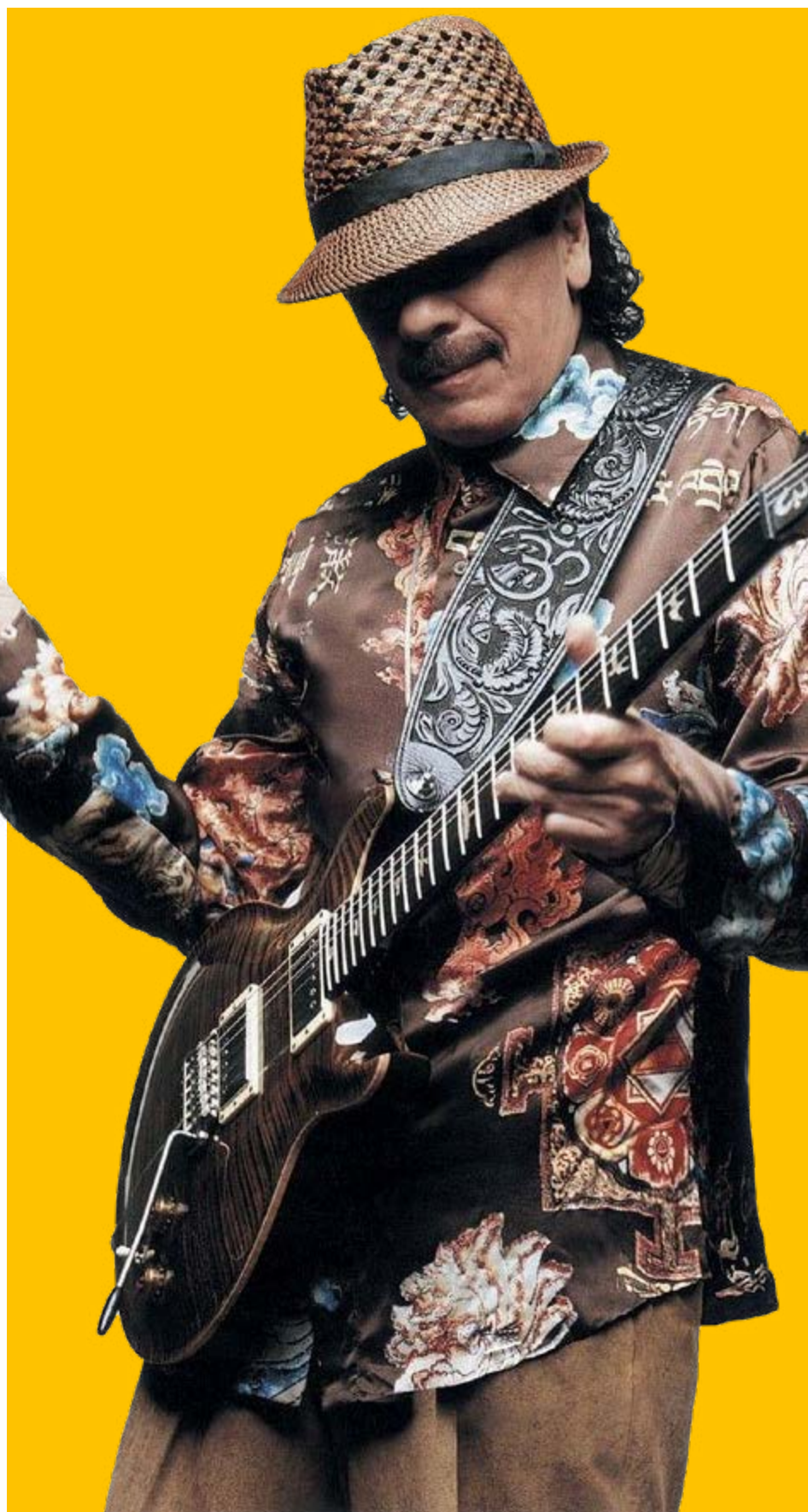
Ηταινία «Carlos» είναι μια παραδοσιακή γραμμική ιστορία, που παρακολουθεί τα χρόνια διαμόρφωσης του Santana στην Τιχουάνα του Μεξικού, τη συμμετοχή του στο Woodstock, την ακατάπαυστη περιοδεία του και τη βουτιά του στην πνευματικότητα, με αποκορύφωμα το θριαμβευτικό άλμπουμ «Supernatural» του 1999. Υπάρχει η πρώτη γνωστή ηχογράφηση ενός 19χρονου Santana το 1966 και μια μεταγενέστερη, στην οποία διασκεδάζει τα παιδιά του πίσω από έναν καναπέ με κάλτσες-μαριονέτες.

Αλλά μερικές από τις πιο δυνατές εικόνες είναι διάφορα παλιά αυτοσχέδια κλιπ που έφτιαξε ο ίδιος ο Santana, μόνος του στο σπίτι, απλά τζαμάροντας.

Ο σκηνοθέτης Rudy Valdez χρησιμοποιεί διάφορες εικόνες σχεδόν σαν κολάζ για να αποτυπώσει το θέμα του - αποσπάσματα από talk show, παλιές συναυλίες και πρόσφατα διεξαχθείσες συνεντεύξεις με τον δάσκαλο, μία κατά τη δύση του ηλίου με την εικόνα δίπλα σε μια φωτιά. Το μόνο αναγκαστικό κομμάτι είναι ένα στρογγυλό τραπέζι με τη σύζυγο και τις αδελφές του Santana.

Κορυφαία στιγμή είναι η παρακολούθηση του Santana και της μπάντας του να παίζουν στη βροχή κατά τη διάρκεια του Concert for the Americas του 1982 στη Δομινικανή Δημοκρατία. Άλλοι σκηνοθέτες θα μπορούσαν να δείξουν ένα σύντομο απόσπασμα και να φύγουν, αλλά ο Valdez το αφήνει να παιχτεί για πολύ, μια απόλαυση. Βλέπουμε τον Santana να μεγαλώνει με έναν πατέρα βιολιστή και μια άγρια μητέρα, η οποία μαγεύτηκε από το μπλουζ-ροκ των Ray Charles, B.B. King και Little Richard. Τύλιγε τορτίγιες σε ένα εστιατόριο στο Σαν Φρανσίσκο στα τέλη της δεκαετίας του 1960 - αποκαλεί την πόλη «δίνη του καινούργιου» - και πήγαινε στο Fillmore για να ακούσει τους Grateful Dead και τους Country Joe and the Fish.

Αφού τον έπιασαν να προσπαθεί να μπει κρυφά στο θρυλικό venue χωρίς να πληρώσει, ο ιμπρεσάριος Bill Graham εντυπωσιάστηκε τόσο πολύ από αυτόν τον αδύνατο κιθαρίστα που τον κάλεσε να ανοίξει για τους Who, τον Steve Miller και τους Howling Wolf.

Στο Woodstock ο Santana ανεβαίνει πολύ ψηλά στη σκηνή και λέει μια μικρή προσευχή: «Θεέ μου, ξέρω ότι είσαι εδώ. Σε παρακαλώ, κράτα με στο χρόνο και στο ρυθμό». Καθ' όλη τη διάρκεια του σέτ του, ο Santana φαίνεται να παλεύει με τον λαϊκό της κιθάρας του, η οποία για εκείνον έμοιαζε με φίδι.

Η πρώτη του επιταγή για τα πνευματικά δικαιώματα ξοδεύτηκε για ένα σπίτι και ένα ψυγείο για τη μαμά, εκπληρώνοντας μια υπόσχεση. «Είναι καλύτερο από τα

Grammy και τα Όσκαρ και τα τρόπαια Heisman. Είναι καλύτερο από οτιδήποτε άλλο», λέει στο ντοκιμαντέρ.

Αναπόφευκτα, έρχεται η πτώση, με τα ναρκωτικά και την υπερβολή. Σοκαρισμένος από τους θανάτους του Jimi Hendrix και της Janis Joplin, ο Santana αποφασίζει ότι πρέπει να επιλέξει ανάμεσα στην ηρωίνη και τον πνευματικό διαλογισμό. Επιλέγει το δεύτερο, ντύνεται στα λευκά, τρώει υγιεινά, στρέφεται στην τζαζ και αποφασίζει να «σερφάρι στο σύμπαν της φαντασίας».

Με διαχρονικές επιτυχίες όπως το Oye Como Va και το Black Magic Woman, ο Santana ψηφίστηκε στο Rock & Roll Hall of Fame το 1998, το πρώτο άτομο ισπανόφωνης καταγωγής που εισήχθη σε αυτό. Αλλά δεν είχε τελειώσει ακόμα.

«Αυτός ο γήινος χρόνος είναι μια ψευδαίσθηση», υποστηρίζει άλλωστε.

Το Supernatural, το οποίο κυκλοφόρησε το 1999 κατά τη διάρκεια μιας έκρηξης της latin pop, κέρδισε συνολικά εννέα Grammy με επιτυχίες όπως τα Smooth, Put Your Lights On και Maria Maria.

Ο Santana αξίζει να βρισκείται στο Mount Rushmore της ροκ και γι' αυτό με πολλούς τρόπους ο Carlos είναι μια διόρθωση στη σκέψη ανθρώπων όπως ο Jann Wenner, συνιδρυτής του Rolling Stone, ο οποίος παρέβλεψε τον Santana στο νέο του βιβλίο για τους υπερβατικούς ροκάδες, The Masters. Ένας δάσκαλος κρύβεται σε κοινή θέση.

Το ντοκιμαντέρ θα αρχίσει να προβάλλεται στους κινηματογράφους στις 29 Σεπτεμβρίου